

# VISLIJN



Vlaanderen  
is natuur



BIJLAGE:  
**VISREGLEMENT  
2016**

## inhoud

- 08** Jonge, witte raven langs de waterkant
- 14** Jean Hendrix over Sportvisserij Vlaanderen
- 18** Drie musketiers langs de Damse Vaart
- 29** De zwartbekgrondel: verstekeling wordt ware plaag

INFOBLAD OVER DE OPENBARE  
VISSERIJ IN VLAANDEREN

AGENTSCHAP VOOR  
NATUUR EN BOS

JAARGANG 2016

**AGENTSCHAP  
NATUUR & BOS**

- .....
- 3 HENGELN IN HET DONKMEER TE BERLARE
- .....
- 4 25 JAAR AQUAFIN ...
- .....
- 6 VEERTIG JAAR LANGS DE ZUID-WILLEMSVAART
- .....
- 8 JONGE, WITTE RAVEN  
AAN DE WATERKANT!
- .....
- 10 DE VISSERS AAN HET SCHELDE-RIJNKANAAL
- .....
- 11 VERDRONKEN TOREN WORDT WEER VISWATER
- .....
- 12 DRIE NIEUWE VISSTEIGERS AAN DE KIL TE MARIEKERKE
- .....
- 13 AAN DE WARMBEEK:  
EEN VISTRAP MET EEN EXTRA VERRASSING
- .....
- 14 SPORTVISSERIJ VLAANDEREN, OM U TE DIENEN ...
- .....
- 16 DE HARIGE INVASIE: DE CHINESE WOLHANDKRAB
- .....
- 18 DRIE MUSKETIERS LANGS DE DAMSE VAART
- .....
- 20 ROOFVISSEN DOOR DE OGEN  
VAN DE VLAAMSE ROOFVISSERS ANNO 2015
- .....
- 21 ENKELE BIJZONDERE VANGSTEN
- .....
- 22 DE DURME? VOOR ELK WAT WILS ...
- .....
- 24 DE ZENNE IN HERSTEL
- .....
- 25 DE JEUGD HENGELT WEER!



- .....
- 26 DE VISSSENDE NATUURINSPECTEURS
- .....
- 28 OOHS EN AAHS AAN DE OEVERS VAN DE DENDER
- .....
- 29 DE ZWARTBEKGRONDEL  
EEN VERSTEKELING GROEIT UIT TOT EEN WARE PLAAG
- .....
- 30 DE HEERENLAAK EN MEYNEKOMPLAS ONDER DE LOEP
- .....



## 20 jaar!

Er zijn van die momenten dat je beseft hoe snel we leven. Neen, ik heb het niet over een filosofische mijmering aan de waterkant maar wel over dit 20ste nummer van Vislijn. Misschien ben je een lezer van het eerste uur of ben je één van de velen die intussen de weg naar het openbaar viswater heeft ontdekt.

Want hengelen zit in de lift. Dat is meer dan een buikgevoel, de verkoop van visverloven neemt continu toe. In Vlaanderen naderen we stilaan de kaap van 70.000. We zijn daar als overheid uiteraard blij mee. Het is één van de vele signalen dat het steeds beter gaat met onze vissen, het water en de milieukwaliteit. Daarom besteden we in dit nummer aandacht aan de lange weg die de waterzuivering in Vlaanderen al heeft doorgemaakt. Met mooie resultaten maar ook bewust van de uitdagingen die ons nog wachten.

Deze editie blijft trouw aan het concept van 20 jaar geleden, met een luchtige mix aan artikels over hengelwaters, visstandonderzoek en projecten. De folder met een samenvatting van de visserijwet is een vaste waarde. Op algemeen verzoek nemen we opnieuw een kijkje achter de schermen bij de natuurinspecteurs. We laten ook de hengelaars zelf aan het woord: de levensgenieters aan de waterkant, de kanjer-specialisten en de bezielers van de talloze hengelorganisaties in Vlaanderen.

Veel leesplezier !

Joke Schauvliege  
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

**COLOFON** VISLIJN is een jaarlijks magazine van het Agentschap voor Natuur en Bos. Verantwoordelijke uitgever: Marleen Evenepoel, Administrateur-Generaal, Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel. Redactie, samenstelling en layout: www.otwee.be, Rudi Yseboodt, Kristof Vlietinck, Tom Vermijlen, Agentschap voor Natuur en Bos. Voor meer informatie over VISLIJN: tel. 02-553 82 22. Drukwerk: Drukkerij De Cuyper NV, Drukkerijstraat 11, 9240 Zele. De meningen die derden in dit magazine vertolken, vallen buiten de verantwoordelijkheid van het ANB.

Coverfoto: © Thierry De Coninck @ Arofox

[www.natuurenbos.be/visserij](http://www.natuurenbos.be/visserij)



# Hengelen in het Donkmeer te Berlare

Goed nieuws voor de hengelaars die in het Donkmeer te Berlare hun lijnen willen uitgooien: de gemeente Berlare en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) slaan de handen in elkaar om van het Donkmeer een nog grotere parel te maken voor de hengelaars! In het kader van het Natuurinrichtingsproject Berlare Broek-Donkmeer, zaten gemeente Berlare en het ANB mee rond de onderhandelingstafel. Uit deze besprekingen bleken zoveel gelijkenissen, dat ze besloten om intensief te gaan samenwerken.

Het Donkmeer, beter bekend als Overmere-Donk, zet Berlare op de toeristische kaart voor daguitstappen. Je vindt er heel wat tavernes en restaurants, vaak met paling als streekspecialiteit. Grote troef is dat zowat iedereen er zijn gading vindt: wandelaars, kuieraars, fietsers of mensen die graag eens met een bootje willen varen. Je kan er je zelfs laten overzetten naar de 'Eendenkooi', een klein dierenparkje. Voor wie houdt van 'marktjes doen', is er ook goed nieuws: de markt staat van april tot eind september elke zondagnamiddag.

Het Donkmeer heeft een wateroppervlakte van circa 86 hectare. Het beschermd natuurreserveaat wordt beheerd door de vzw Durme.

## Wat verandert er voor de hengelaar?

Op zich niet zo heel veel. Het gemeentelijke reglement en de wet op de riviervisserij waren al grotendeels gelijklopend. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De hengelaar moet, naast een gemeentelijk visverlof ook het Vlaamse visverlof bij zich hebben om in het Donkmeer te mogen vissen. Wie slechts een dagje op het Donkmeer wil komen vissen, en zijn Vlaams visverlof al heeft, kan een dagticket kopen aan de automaten langs het Donkmeer. Een dagvergunning kost 3 euro en een jaarvergunning 50 euro. Wie vanuit een boot wil vissen, betaalt eveneens 50 euro per jaar.
- Er mag maximaal met twee hengels worden gevist en nachtvisserij is niet toegestaan gezien de aantrekkelijke woonfunctie langs het Donkmeer.
- Het is verboden te vissen aan het Donkmeer vanaf 1 december tot en met 31 januari.
- Om op respectvolle manier met de vissen in het Donkmeer om te gaan, wordt het leefnet enkel toegelaten bij officiële wedstrijden en geldt er een terugzetsplicht behalve voor paling, snoekbaars en meerval.
- Nauwgezette controles zullen gebeuren door de Donkwachter in samenspraak met de politiediensten en Natuurinspectie.

## Wat verandert er voor de vis?

Er blijven visuitzettingen plaatsvinden op het Donkmeer, alleen worden deze vanaf nu jaarlijks vastgelegd in een 'herbepotingsplan'. De gemeente, het ANB en de Provinciale Visserijcommissie van Oost-Vlaanderen steken hiervoor de koppen bij elkaar. Sommige oeverzones van het Donkmeer worden in het kader van het Natuurinrichtingsproject heraangelegd zodat er meer paai- en opgroeimogelijkheden zijn voor de visstand. Er wordt ook werk gemaakt van de mogelijkheden tot vismigratie. Aanpassingen aan het pompgebied Leeggoed moeten ervoor zorgen dat er geen vissen meer vermald worden op hun passage richting Schelde en dat de vissen vanuit de Schelde richting Donkmeer kunnen opzwemmen.

In de toekomst zullen op het Donkmeer ook glas-aaluitzettingen en spiegelkarperprojecten doorgaan. Dit wordt nog verder besproken met de Provinciale Visserijcommissie en de Vereniging van Belgische Karpervissers. ■

# 25 jaar Aquafin ...

Anno 1990. Velen onder ons zaten toen sakkerend aan de waterkant. Je bofte als je een enkele paling aan de haak sloeg. Maar je had ook het grote geluk om, vanop de eerste rij, de kentering in de Vlaamse waterlopen, langzaam maar zeker, mee te maken: troebel water wordt weer helder en de vis ... hij is terug van weggeweest! In dit verhaal van een steeds betere waterkwaliteit speelt Aquafin, al vijfentwintig jaar lang, een belangrijke rol ...

## Aquafin schiet uit de startblokken

In 1990 richt het Vlaams Gewest Aquafin op. Sindsdien schieten de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) als paddenstoelen uit de grond. Ook ondergronds heerst er een drukte van jewelste: steden en gemeentes leggen rioleringen aan en Aquafin sluit deze via collectoren aan op een RWZI. Een grootschalige operatie dus om het afvalwater van - ondertussen - 2.700.000 Vlaamse huishoudens te zuiveren, vooraleer het in een waterloop te lozen.

## Een kwarteeuw later

In 1990 bedroeg de zuiveringsgraad van het huishoudelijk afvalwater in Vlaanderen amper 30%. Nu behandelt Aquafin met 290 RWZI's, 1.475 pompstations en 5.600 km leidingen hiervan 80%. Dit betekent dat het afvalwater van 8 op de 10 Vlamingen gezuiverd wordt, samen goed voor twee miljard liter per dag.

## Niet langer in het rood ...

Anno 1990 kleurde de kaart van de Vlaamse waterkwaliteit hoofdzakelijk donkerrood: barslecht dus. Vandaag is het gros van de waterlopen geëvolueerd naar code geel of groen: van een matige tot een goede waterkwaliteit.

## ... maar nog niet rooskleurig

Nog 20% van het huishoudelijk afvalwater, vooral in landelijke gebieden, belandt ongezuiverd in de waterlopen. Ook de verontreiniging door de landbouw speelt de waterkwaliteit nog parten. Hierdoor voldoet Vlaanderen niet aan de Kaderrichtlijn Water. Deze Europese wetgeving uit 2000 stelt strenge - strenger dan ooit - eisen aan de waterkwaliteit en de bijhorende visstand.

## Kan water té helder zijn?

Sommige vissers stellen dat té helder water tot minder spectaculaire vangsten leidt. Troebel water, waar de brasem zich in zijn sas voelt, is rijker aan

voedingsstoffen dan glashelder water. De sanering van een waterloop leidt vaak tot helder water, met minder voedingsstoffen. Hierdoor ontwikkelt zich een andere visgemeenschap en is de brasem veroordeeld om plaats te ruimen voor de rietvoorn en snoek. Globaal zorgt waterzuivering voor een grotere en natuurlijkere soortenrijkdom, maar zal wellicht de totale visbiomassa moeten inboeten. Een tendens die zich in de toekomst nog scherper zal aftekenen. Want de Vlaamse waterlopen bevatten nog veel te veel fosfor. Een strengere norm op termijn voor deze voedingsstof ligt dus voor de hand. En fosfor is precies hét cruciale element dat de voedselrijkdom van een zoetwater bepaalt ...

## Terug van weggeweest

Ondertussen profiteren heel wat vissoorten van de steeds betere waterkwaliteit. Zo is de kleine modderkruiper weer opgedoken in de zijrivieren van de



bovenloop van de Kleine Nete en, in iets mindere mate, van de Grote Nete. Deze bedreigde vissoort verspreidde zich ook, vanuit een zeldzame overlevingsplek net over de Franse grens, gestaag stroomafwaarts naar de middenloop van de Ilzer in Vlaanderen en haar zijbeken. Overall in Vlaanderen, maar vooral in de Schelde, worden vissoorten, die al lange tijd volledig uit beeld verdwenen waren,

gespot: de spiering, de houting, de meivis (fint) en de zeeprík.

### Hengelen in de stad

Nu tref je hengelaars langs de waterkant, pal in het stadscentrum van Gent, Leuven, Mechelen, Lier... Vijftewintig jaar geleden was dit ronduit ondenkbaar, nu wordt dit een vertrouwd straatbeeld. In uitvoering

van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater had de waterzuivering in de steden namelijk de hoogste prioriteit. De paling, de meest vervuilingresistente soort van hier, profiteerde hier als eerste van. Stilaan volgden stekelbaars, brasem en baars. Ondertussen zijn ook voorn, kolblei en karper uitgegroeid tot vaste stamgasten van de binnenwateren in heel wat Vlaamse steden.

### Een groter actieterrein

Zo zorgt de betere waterkwaliteit voor een forse verruiming van het actieterrein van de Vlaamse hengelaar. Vijftewintig jaar geleden troepten vissers vooral samen rond privévijvers en putten. Nu vinden ze ook hun gading langs Vlaamse beken, rivieren en kanalen, tot langs de kaaimuren in het centrum van de stad.



# Veertig jaar langs de Zuid-Willemsvaart

Varkens en vissen. Een ietwat vreemde combinatie, maar dat zijn de twee passies, die Neel Gorssen (52 jaar, Bocholt) in één adem vermeldt. Zijn ouders sloegen een generatie in de landbouwstiel over, maar via zijn vrouw kon Neel toch zijn droom van varkenshouder waar maken. Ondanks de nijpende crisis in de sector, doet hij dit nog elke dag met hart en ziel. Net als minstens één keer per week gaan vissen...

## Welke plaats neemt vissen in jouw leven in?

“Er passeert geen dag zonder dat ik aan vissen denk. Voor mij maakt dat gewoon deel uit van het leven. Trouwens, mijn allereerste herinnering brengt me terug hoe ik als een kereltje van vier jaar oud zat te vissen aan een vijver, tussen de benen van mijn opa, met een bamboestengel in de hand.”

## Nu kies je stevast om te vissen op openbaar water. Waarom?

“Aan een stilstaand water begin ik me na een half uur toch af te vragen of ik niets beter te doen heb. Er moet iets van beweging zijn. Daarom zoek ik de stroming op, daar drijft je dobber ten minste. Ook al ga ik nog altijd graag enkele uren met de vaste stok hengelen langs de Zuid-Willemsvaart, sinds een jaar of tien ga ik er ook roofvissen. Hierbij ben je zelf ook meer in beweging. Wat in deze keuze ook meespeelt: ik wil vooraf niet weten wat ik kan vangen. Dat gevoel heb je meer langs een openbaar water dan in een vijver met uitgezette vissen. Ik hoef eigenlijk ook niks te vangen. Voor mij is vissen belangrijker dan beet hebben. Het gaat me puur om het spel tussen vis en visser: wie is de slimste om de ander de loef af te steken?”



© Thierry De Coninck @ Anofex

## Je vist nu al veertig jaar langs de Zuid-Willemsvaart. Wat heb je in die tijd zien veranderen?

“In de jaren zeventig ving je daar op een avond makkelijk veertig stuks voorn en dat dagenlang na elkaar. Maar toen ging de waterkwaliteit pijlsnel achteruit. Sinds de jaren negentig verbeterde de waterkwaliteit. De laatste jaren wordt het water ook steeds helderder. Vooral in de weekends is het moeilijker om vis

te verschalken omdat het water dan bij gebrek aan scheepvaart snel opklaart. De waterkwaliteit is er dus sterk op vooruitgegaan, maar het water bevat ook veel minder voedingsstoffen. Hierdoor is er nu duidelijk minder visbiomassa aanwezig dan vroeger, maar de vis is wel doorvoed en gezond. De grote aantallen van weleer kunnen we niet meer vangen, maar iemand die het water een beetje kent, beleeft aan de Zuid-Willemsvaart nog steeds mooie visdagen.”



De visserstrots van Limburg:

# de Zuid-Willemsvaart

De Zuid-Willemsvaart geniet, tot ver buiten de provinciegrens, een stevige reputatie. Niet verwonderlijk dat dit kanaal, ondanks de lagere visbezetting, nog steeds één van de drukst beviste openbare wateren van Limburg is: vissen doe je er in een idyllisch groen kader. Bovendien zorgt de onder- en bovendien voor vlot bereikbare hengelpaatsen. De oeverboord steekt nooit hoog boven het water uit: da's pas veilig en comfortabel vissen!

## Met dank aan Koning Willem I

De handel in Noord-Nederland slabakte. Het bochtige parcours van de Maas was Willem I, Koning der Verenigde Nederlanden, een doorn in het oog. Daarom liet hij de Zuid-Willemsvaart graven, als een sneller en betrouwbaar alternatief voor de scheepvaart, rechttoe rechtaan vanuit Maastricht, over wat nu

Belgisch Limburg is, tot in 's Hertogenbosch. Voltooid in 1826, is de Zuid-Willemsvaart één van de oudste kanalen van België.

## Een atypische visstand

In dit scheepvaartkanaal verwacht je een omvangrijk visbestand van het blankvoorn-brasem of brasem-snoekbaars viswatertype. Op verschillende fronten vormt de Zuid-Willemsvaart hierop een uitzondering. Zo bestaat de visbiomassa hoofdzakelijk uit paling, baars, blankvoorn en karper. Het visbestand brengt slechts 38,8 kg/ha op de weegschaal, maar bestaat toch nog uit zestien verschillende vissoorten.

## Natuurlijke verjonging gaat moeizaam

Een dertigtal paaiplaatsen langs het kanaal moeten de natuurlijke verjonging

van het visbestand een duwtje in de rug geven. Maar volgens een onderzoek van 2012 loopt het niet zo lekker met de rekrutering van blankvoorn en brasem. Ook éénzomerige vis valt er nauwelijks te bespeuren. Misschien paaien vissen er wel, maar moeten de jonkies er vroegtijdig het bijltje bij neerleggen. Gericht onderzoek naar heel jong broed, kort na de paaiperiode, van juni tot augustus dus, kan deze kwestie uitklaren. Toch springen nu al enkele belemmerende factoren om in de Zuid-Willemsvaart te paaien en op te groeien in het oog: de sterke golfslag veroorzaakt door de scheepvaart en paaiplaatsen die nog steeds maar vijf procent van de totale oeverlengte innemen. Bovendien mag de (onderwater)vegetatie wat uitbundiger aanwezig zijn.



# Jonge, witte raven aan de waterkant!

Een zonnige middag, heerlijk fietsen en uitwaaien langs het Ieperleekanaal. Amper volk op de baan. Vanuit het groene talud zijn jongensstemmen te horen. Warempel, daar zijn twee jonge snaken een lijntje aan het uitgooien ... Dat verdient een interview!

## Als er geen voetbal is, ga ik vissen

Arne, veertien jaar, voetbalt. Op zondagochtend. Op woensdagnamiddag gaat hij steevast vissen, en als het even kan, ook de zaterdag of zondagnamiddag. Ook zijn leeftijdsgenoot en kompaan Thom heeft de vismicrobe best te pakken. Vaak gaat hij twee keer per week uit vissen: 's woensdags langs het Ieperleekanaal en de zaterdag op zee. Windsurfen doet hij ook, maar vissen staat toch onverbiddelijk op nummer één.

## De adrenalinestoot

Of ze vissen dan als jonge gast niet saai vinden? De 'mannen' proesten het bijna uit. "Nee, vissen is juist zo spannend", zo vertelt Arne. "Elke keer als de dobber ondergaat of de beetverklikker geeft een signaal, dan voel je zo de adrenaline door je lijf gieren. Als je dan een karper van dertien kilo bovenhaalt, dan beleef je de kick van je leven." En, zo voegt Thom er nog aan toe: "In het Ieperleekanaal weet je bijna op voorhand wat je gaat vangen.

Maar op zee hangt er ook regelmatig een rare kwast aan je lijn. Een vis, die je nog nooit eerder hebt gezien. Ook dat maakt het spannend."

## Hoe de passie begon ...

Thom ging vijf jaar geleden voor het eerst met zijn papa mee naar het spaarbekken van Nieuwpoort. Zijn allereerste beet was meteen - hij kan zijn ogen nog altijd niet geloven - een brasem van dertig centimeter. Meer was er niet nodig om de passie





© Thierry De Coninck &amp; Anofex

voor het vissen te doen oplaaien. Arne kreeg de smaak van het vissen te pakken aan het 'Boerepitje', samen met zijn vader en nonkel, een fervent karpervisser. Zijn hengelsekje van dertig euro ruilde hij al gauw in voor professioneel materiaal. Met dank aan zijn ouders, zo geeft hij toe: "Want met je zakgeld alleen red je het niet." En ja, vader of moeder springen ook bij om hem naar het leperleekanaal te voeren: "Met al dat materiaal is dat zottenwerk op de fiets."

### De kneepjes van het vak

Tips en trics kregen ze van hun vaders, grootvaders of nonkel mee. Of in de winkel als ze nieuw materiaal kopen. Thom snuistert al eens in filmpjes op het internet. Alle twee hebben ze er duidelijk plezier in om aan de waterkant volop te experimenteren. Waar zijn de beste plekken om te vissen? Welk voer kies ik? Welke dobber gebruik ik nu best? Arne vat het treffend samen: "Je leert je biotoop en je materiaal alsmaar beter kennen en het komt erop neer om de logica van het geheel te vinden."

### De jeugd vist weer

Ik kijk verbaasd op als Thom vertelt dat bijna de helft van zijn klas van vorig jaar vist. Ze hebben ook al verschillende vrienden voor het vissen warm weten te maken. Eerst leren ze hen met de dobber vissen en dan volgt al snel karpervissen. Arne: "Zo vissen met de vaste stok op witvis spreekt ons minder aan. Karpervissen

is actiever en ook meer competitiegericht: je probeert altijd om de grootste, de vetste vis aan de haak te slaan." Ik sta helemaal perplex als ze enthousiast vertellen hoe ze na de examens relaxed met een paar kameraden een lijntje uitwerpen langs het leperleekanaal. Hun oogjes glinsteren bij de sterke verhalen die ze beleefd hebben. Het mysterie van de vis, een knaller van formaat, die ze nooit hebben kunnen binnenrijven, omdat ze met hengel en al bijna in het water lagen. Of het nachtelijke karpervissen op een vijver van een hoteldomein in de Westhoek. Om de beurt, urenlang in de weer, om de boel - hengel, schepnet, ...- te beredderen om toch maar de grootste karper boven water te halen. Als het van Thom en Arne - en hun vele kameraden - afhangt, dan is de visser langs Vlaamse waterlopen bijlange nog niet met uitsterven bedreigd ...



© Thierry De Coninck &amp; Anofex

# De vissers aan het Schelde-Rijnkanaal

Vanuit het Kanaaldok B3 in de Haven van Antwerpen banen schepen zich een weg langs het Schelde-Rijnkanaal naar Rotterdam. Toch is dit druk bevaren kanaal voor veel vissers een gegeerde plek vanwege de moddervette paling en de kanjers van snoekbaars.



**Pierre Van Loon**  
68 jaar, gepensioneerd

## Eddy

Vist vanaf zijn twaalf jaar, samen met zijn vader.

Geniet van de passage langs het water: schepen, jachten, vogels, wandelaars, ...

Kiest zijn plekje om te vissen in functie van de windrichting.

Vist drie tot vier keer in de week, bij goed weer, niet in de winter.

Vist van eind februari tot eind april op snoekbaars. Daarna op paling, tot in september.

## Rose-Marie

Gaat, sinds de kinderen het huis uit zijn, al twintig jaar lang mee vissen met Eddy.

Geniet van de zon, leest een boekje of haalt haar handwerk boven tijdens het vissen.

Of legt een kaartje met Eddy.

In haar geheugen gegrift: de kinderen op de tippen van hun tenen, aan de waterkant, reikhalzend naar hun eerste vangst.

Mocht op zijn acht jaar vissen met de hengel van zijn buurman.

Kreeg het visgerief van zijn buurman toen die overleed.

Vist nu tweemaal per week, voor de ontspanning en de rust aan het water.

Onthaakt de vissen voorzichtig en zet ze terug in het water met de woorden: "Zoek maar je vader of moeder, want jij moet nog een beetje groeien."

Vindt het wel leuk om af en toe een verse vis naar huis mee te nemen.

Respecteert hierbij zorgvuldig de wettelijke toegelaten maten, want: "Als we alles meenemen, zal het hier rap gedaan zijn met vissen."



**Het vissende koppel**  
Degroof Eddy, 64 jaar  
Boone Rose-Marie, 65 jaar

## Met een brak karaktertrekje

Dankzij de instroom van zoutwater via de Berendrecht- en Zandvliet-sluis moeten zoetwatersoorten als snoekbaars en blankvoorn het gezelschap dulden van hun brakwatercollega's als ansjovis, koornaarvis, sprot en zeebaars. Ook paling, driedoornige stekelbaars, spiering en bot profiteren van de verbinding met zee. Toch is de omvang van het visbestand in het Schelde-Rijnkanaal gemiddeld aan de lage kant. Maar wie de juiste stekken en technieken kent, doet er wel degelijk leuke vangsten.

# Verdronken Toren wordt weer viswater

Vissen was al lang niet meer aan de orde in de vijvers van het waardevolle natuurgebied Verdronken Toren in Lembeek. In de loop der jaren slibden ze volledig dicht. Maar binnenkort worden deze vijvers weer een heerlijk viswater. Vol ongeduld wachten gloednieuwe hengelsteigers je alvast op!

"We mikken voor dit ondiepe, stilstaande water op het rijk gevarieerde snoek-blankvoorn viswatertype. Daarom herbepo-ten we deze vijvers dan met blankvoorn, rietvoorn, zeelt, glasaal en winde. Later, na bijkomende werken aan de vijvers, en wanneer de vegetatie volop floreert en de stand van witvis mooi is aangedikt, zijn de snoek en kroeskarper aan de beurt. Ook voorzien we in 2016 een eenmalige, beperkte uitzetting van karper."



## Van nul af aan ...

De Verdronken Toren ligt verscholen in een oude, afgesneden meander van de Zenne. Maar met de jaren stapelde het slib zich in de vijvers op. Daarom liet het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de vijvers in 2014 volledig leeglopen om er het slib te ruimen. In de lente en de zomer van 2015 mocht de natuur er ongestoord zijn gang aan. Riet, gele lis en kattenstaart nestelden zich op de oever. Ook in, op en onder het wateroppervlak verschenen de eerste planten. Fyto- en zoöplankton (algen en kleine waterdiertjes) kregen de kans om zich vol-

op in de waterkolom te ontwikkelen. Chris Van Liefferinge, visserijbioloog bij het ANB, legt deze werkwijze uit: "Na zo'n slibrui-ming moet het visbestand van nul af aan weer opgebouwd worden. Daarom hebben we de vijvers eerst een tijd laten stabilise-ren. Zo ontstonden de optimale omstan-digheden om er dan pas vis uit te zetten."

## ... naar een snoek-blankvoorn viswatertype

In de winter van 2015 – 2016 is het ANB opnieuw van de partij om de natuur een handje te helpen. Chris Van Liefferinge:

## Een meerwaarde voor elkaar

Tijdens de ruimscherven werken kregen de verschillende vijvers onderling een vrije verbinding én ook met het Kanaal Brussel-Charleroi. Chris Van Liefferinge ziet hierin voor alle waterpartijen een meerwaarde: "Zo doen de vijvers dienst als een buitendijkse paaiplaats voor vissen uit het kanaal. Dit zal een positieve weerslag hebben op de visstand van het kanaal. Tegelijkertijd verwachten we zo ook extra soorten – bijvoorbeeld baars – vanuit het kanaal op de vijvers."



## Drie **nieuwe vissteigers** aan de Kil te Mariekerke

Woensdag 26 augustus 2015 was een feestelijke dag voor de hengelervereniging Sint-Marie. Op die dag immers, werden aan de Kil in Bornem drie nieuwe vissteigers plechtig in gebruik genomen. De aanleg van de steigers is het resultaat van het Scheldeheldenproject van de Vlaamse Landmaatschappij. Aan burgers, verenigingen en besturen werd gevraagd om kleinschalige projecten op te zetten die bijdragen tot de kwaliteit van de leefomgeving. De hengelaars van Sint-Marie zagen daar wel graten in en grepen hun kans ...

Dat op deze plek nieuwe vispotten werden aangelegd, komt niet uit de lucht gevallen. Al vele jaren gaat het tenslotte weer beter, zelfs goed, met het visbestand in de Schelde. Ondertussen hebben een 60-tal verschillende vissoorten er ook (opnieuw) hun thuis gevonden. Maar wat maakt de Schelde als viswater dan een 'specialetje'? De sterke stromingen en grote getijdenverschillen zorgen zeker voor een extra uitdaging voor vissers. Je kan hier paling, snoekbaars, voorn en karper aan de haak slaan. En stroomafwaarts zijn ook de zeevissen tong, bot en zeebaars van de partij. Als extraatje tref je hier zelfs nog spiering, rivierprik en fint aan. Wist je trouwens dat de fint, een vis uit de haringfamilie, in het voorjaar de zee achter zich laat om te paaien in Mariekerke en omgeving? Het is een waar plezier om de duizenden vissen dan te zien krielen in het rivierwater. De fint volgt dus de getijdenzone van de waterlopen om te paaien en wordt daarom in de volksmond ook wel 'meivis' genoemd.

Redenen genoeg vonden de gemeente Bornem, de Vlaamse Landmaatschappij,



Waterwegen en Zeekanaal NV en het Visserijfonds van het Agentschap voor Natuur en Bos, om het idee van de hengelervereniging daadwerkelijk te realiseren.

Wie de vissteigers wil testen, moet 'Droogveldstraat Bornem' intikken in de gps. De Kil van Mariekerke is trouwens een historische aanlegplaats. Tot het begin van de twintigste eeuw meerden op deze plek visserssloepen aan. Door de industrialisatie van de visserij en de verontreiniging ging deze traditie teloor. Met dit initiatief pikt Bornem, ook al is het op een symbolische manier, de draad met het verleden weer op. ■

# Aan de Warmbeek: een vistrap met een extra verrassing

De Limburgse Warmbeek kan, dankzij haar relatief goede waterkwaliteit, een mooi palmares voorleggen: kopvoorn, serpeling, beekprik, riviergrondel en het biermpje. Een robuuste visgemeenschap vergt echter een oplossing voor de bestaande vismigratieknelpunten en de ontwikkeling van geschikte habitats. Dat hebben de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) alvast goed begrepen. Daarom bouwen ze, in samenwerking met de Stad Hamont-Achel, een vistrap op de linkeroever van de Warmbeek, ter hoogte van de watermolen 't Mulke. Daar vormt de betonnen drempel, met een verval tot een meter hoog, voor alle vissoorten een onoverkomelijke hindernis.

Deze vispassage, tweehonderd meter lang, telt twaalf treden, met nu telkens een overbrugbaar hoogteverschil van acht centimeter. Dat is goed nieuws voor de kopvoorn en de serpeling, die zo vanaf 2016 vlotjes geschikte habitats kunnen opzoeken.

Net voorbij deze vistrap wacht deze zeldzame soorten nog een aangename verrassing: een ingerichte zone met sneller stromend water over de grindbedding. Als dat geen geknipte paaiplaats is!

De VMM en het ANB-Visserijfonds financieren deze werken. ■

# Sportvisserij Vlaanderen, om u te dienen ...

Een nieuwe naam, een nieuw begin. Dat dacht ook het bestuur van VVHV dat ervoor koos om voortaan een andere koers te varen. De naamswijziging kadert in een proces van veranderingen en modernisering dat onlangs werd ingezet. Dichter bij de mensen, daar komt het zowat op neer. Het letterwoord maakt plaats voor een naam die bij de doelgroep allicht beter in de mond ligt: Sportvisserij Vlaanderen.

Of een visser nu vist in zoet- of zoutwater, in recreatief of wedstrijdverband, aan openbaar of privéwater, individueel of in clubverband, iedereen is welkom bij Sportvisserij Vlaanderen. De vereniging zal de belangen van haar doelgroep verdedigen en hun tolk zijn. Wij spraken met Jean Hendrix, de gedreven voorzitter van Sportvisserij Vlaanderen.

## **Sportvisserij Vlaanderen werkt nu al samen met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Zal die samenwerking in de toekomst vergroten?**

"Sinds enkele jaren werkt Sportvisserij Vlaanderen intens samen met het ANB op het gebied van wedstrijdcoördinatie. We leveren gegevens aan in verband met hengelvangstregistratie. Sportvisserij Vlaanderen wil deze samenwerking uitbreiden via de 'medebeheersovereenkomsten'. Daarvoor is er in de eerste plaats

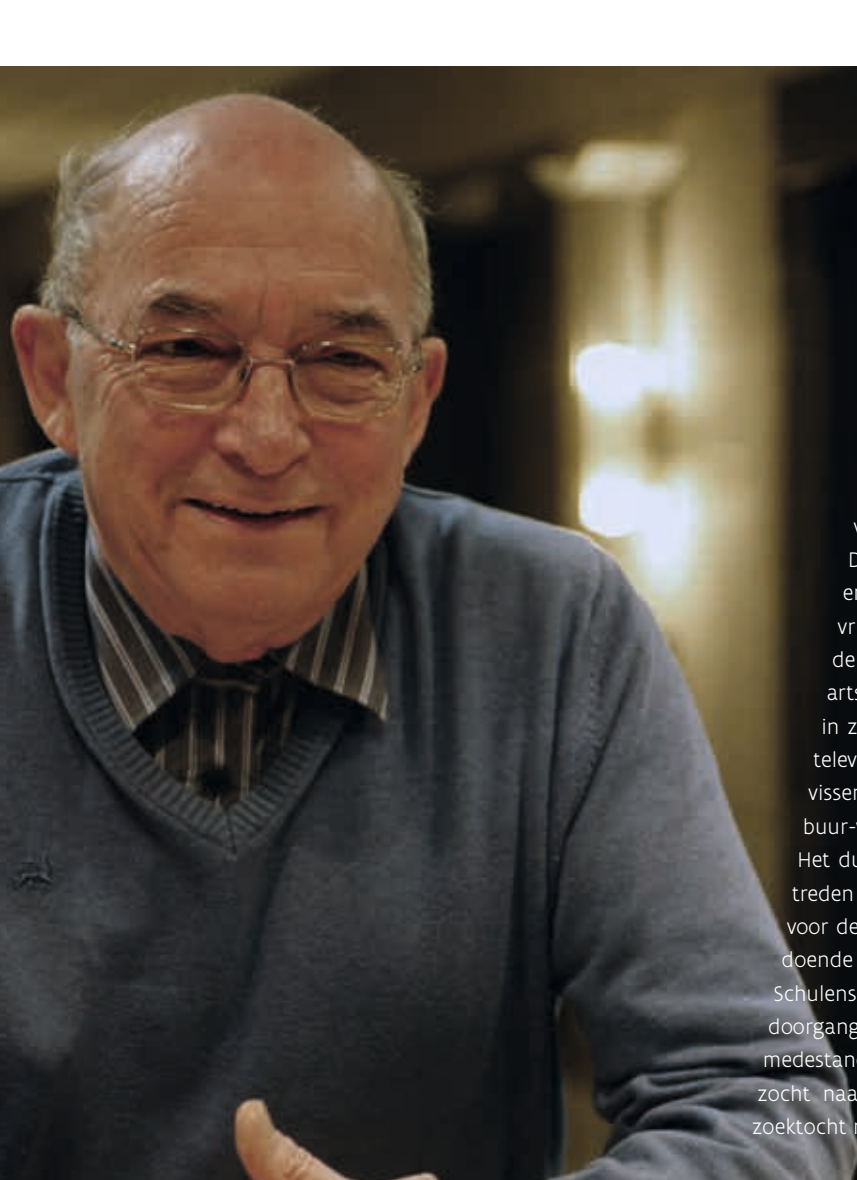
nieuwe wetgeving nodig waardoor vissersverenigingen een erkenning kunnen krijgen. Sportvisserij Vlaanderen wil hierin een partner zijn en denkt daarvoor aan alle criteria te voldoen."

## **Hoe wordt het nieuwe visserijbesluit van 2013 door de hengelaars ervaren?**

"We zien dat het nieuwe besluit zorgt voor een grote tevredenheid bij vissers. Karpervissers zijn best tevreden met de uitbreiding van nachtvisserij op groot water. De roofvissers van hun kant zagen groot nut in de verdere bescherming van de snoek en de meeneembepaling van vijf vissen waaronder maximum drie snoekbaarsen. Verder is voor de wedstrijdvisserij de opheffing van de gesloten tijd op de kunstmatige en bevaarden wateren een welgekomen uitbreiding op hun wedstrijdkalender."

## **Wat zijn voor Sportvisserij Vlaanderen de belangrijkste uitdagingen in het visserijbeleid? Waaraan moet de overheid/ANB extra aandacht besteden?**

"Sportvisserij Vlaanderen zou de hengelaars aan openbaar water graag dichterbij brengen bij de overheid en andere natuurgebruikers. We gaan alvast werk maken van een beter imago voor onze vissers. Wij vinden dat de visser thuishoort aan de waterkant en dat vissen absoluut geen bedreiging vormt voor de natuur. Wel integendeel. Wanneer er veel vissers zijn, mag je ervan uitgaan dat het water in prima conditie is. Positief dus. Nu het steeds beter gaat met de waterkwaliteit en de visbestanden in onze beken en rivieren moet de overheid extra investeren in gemakkelijk toegankelijke plaatsen waar vissersvriendelijke visstekken kunnen worden ingericht."



## Jean, de self-made visser

Jean Hendrix is van de regio Sint-Truiden afkomstig. Hoewel hij, zoals Jean zelf aangeeft "geboren en getogen is langs de Melsterbeek", is de vissersmicrobe 'slechts' een 40-tal jaren geleden in zijn lijf gekropen. Als kind heeft hij wel de neergang van de waterkwaliteit van heel nabij ervaren. In de jaren vijftig van de vorige eeuw evolueerde 'zijn' beek van bijna de ene op de andere dag van een levendig water met rietvoorn en allerlei grondels tot een open riool. Jammer genoeg was dit voor het overgrote deel van de beken in Vlaanderen het geval.

De kleine Jean groeide verder op, ging werken, stichtte een gezin en was daarbovenop een volleerd doe-het-zelver. Veel ruimte voor vrijetijd was er niet. Tot hij plots als 28-jarige kerel de klopp van de hamer kreeg en zijn arts hem een maand rust voorschreef. Zijn arts gaf hem ook de opdracht om iets uit te zoeken waarmee hij in zijn vrije tijd tot rust kon komen. Een grote lezer was hij niet, televisie kijken was ook niet aan hem besteed. Hij probeerde het vissen uit. En door het vele doen en af en toe wat afkijken van een buur-visser, heeft hij de stiel geleerd.

Het duurde echter niet zo lang of Jean kreeg de vraag om toe te treden tot het bestuur van de lokale vissersclub. En het opkomen voor de rechten van de 'openbare' visser heeft Jean Hendrix ook al doende geleerd. Het startte allemaal toen het openbaar viswater Schulensmeer in Lummen van de ene op de andere dag de vrije doorgang voor de vissers werd ontnomen. Hij richtte met enkele medestanders een vissersvereniging op die samen met de overheid zocht naar oplossingen om te blijven vissen op het meer. Een zoektocht met een permanent karakter, zo blijkt ...

**Een belangrijke prioriteit voor de Vlaamse regering is het realiseren van de Europese instandhoudingsdoelen voor de Europees beschermde habitattypes en soorten. Ook voor een aantal vissoorten (onder meer beekprik, rivierprik, kleine en grote modderkruiper, fint en rivierdonderpad) moeten er in Vlaanderen maatregelen worden genomen. Hoe kan de hengelaar op dit vlak zijn steentje bijdragen?**

"Sportvisserij Vlaanderen kan voor zo'n zaken de vissers via haar ledenblad informeren. We kunnen de zeldzame en beschermde soorten voorstellen, maar de doelgroep ook sensibiliseren rond soorten en biodiversiteit. Bovendien behoren geen van deze zeldzame soorten tot de vissoorten waar de hengelaar graag naar

visst. Als één van deze diertjes toch zou gehaakt worden, zal de gemotiveerde visser het dier maar wat graag met extra zorg behandelen en ongeschonden terugzetten in het water. Wij gaan de hengelaar ook motiveren om uitzonderlijke vangsten te registreren en te melden aan de overheid. Hier kan Sportvisserij Vlaanderen een coördinerende taak op zich nemen."

**In tegenstelling tot de private visserij is de openbare visserij weinig georganiseerd. Zou dat anders kunnen? En welke rol speelt Sportvisserij Vlaanderen hierin?**

"Het is zonder twijfel waar dat de 'private visserij' anders georganiseerd is dan de visserij aan openbaar water. Vissers aan de private waters zijn meestal mensen die hun hobby beoefenen in clubverband. Ze zijn ook meer op zoek naar het

sociale leven, eigen aan de sport. Omdat iedereen de regels van de club onderschrijft, heeft dit type van vissen een zelfcontrolerende rol. Aan het openbaar water zijn er in Vlaanderen ontegensprekelijk ook een aantal goed georganiseerde vissersclubs. De voornaamste bestaansreden van deze clubs is de wedstrijdvisserij. Zij willen zich in club- en interclubverband met elkaar meten. Achteraf is er ook een verenigingsleven met de prijsuitreikingen, teerfeesten en de jaarlijkse kampioenenhulde. De meeste van die verenigingen zijn inderdaad gefedereerd omdat zij de koepelorganisatie nodig hebben om een degelijke werking te kunnen uitbouwen. Maar jammer genoeg zijn er aan het openbaar water teveel vissers die behalve via 'Vislijn' nog nooit hebben gehoord van georganiseerde visserij. Sportvisserij Vlaanderen ziet de publicatie van dit artikel in Vislijn dan ook als een bijzondere kans om vissers te overtuigen zich aan te sluiten."

# De harige invasie: de Chinese wolhandkrab

Voor de Chinezen is deze rivierkrab een niet te versmaden lekkernij, maar in Vlaanderen kunnen ze maar op weinig bijval rekenen. In heel wat waterlopen zijn ze uitgegroeid tot een ware plaag. Via het ballastwater van schepen uit het Oosten zijn de larven van de Chinese wolhandkrab sinds het begin van de vorige eeuw in onze contreien beland. Gevrijwaard van natuurlijke vijanden konden ze hier ongestoord hun gangetje gaan. Ze voeden zich met visjes, viseitjes en weekdieren. Hun grote honger stillen ze desnoods ook met plantenresten. Daarbij zoeken ze ongegeneerd hun kost bij elkaar in visfuiken en –netten. Hengelaars vervloeken deze plaaggeesten wanneer ze er weer eens met het aas vandoor gaan of zelfs het snoer doormidden knagen. In september en oktober zoeken wolhandkrabben brak water om op te paren. Ze kiezen resoluut voor de kortste weg, zelfs over land. Met hun typische zijwaartse tred dwarsen troepen van deze harige schaaldieren dijken, wegen, tuinen en woonwijken.





# Drie musketiers

## langs de Damse Vaart

Jerome Pottier, Ghislain Boey en Patrick Lamote.

Drie zestigers en vrienden voor het leven. Je treft ze samen in de Provinciale Visserijcommissie West-Vlaanderen, waar ze - zo luidt het eendrachtig - de belangen van alle vissers verdedigen. Al meer dan een halve eeuw tref je ze ook vaak langs de Damse Vaart, maar dan wel apart. Want terwijl Jerome op zowat alles vist, heeft Ghislain het gemunt op karpers en Patrick op roofvissen.



### De Damse vaart: het betere viswater

Patrick is geboren en getogen langs de Damse Vaart: hij leerde er lopen en ving er op zijn acht jaar zijn eerste vis. Jerome haalt zalige jeugdherinneringen boven: "Tegenover het café 't Apertje troepten we er samen om te vissen en een verkwikkende plons in de Damse Vaart te nemen." En hiervoor steekt Ghislain zijn hand in het vuur: "Je kon vroeger geen foto van de Damse Vaart nemen zonder

een visser erop. "Toen de waterkwaliteit in Vlaanderen overal barslecht was", zo gaat Jerome verder, "dan was de waterkwaliteit hier nog altijd behoorlijk."

### Minder in trek

De Damse Vaart is nu erg in trek bij fietsers en wandelaars, maar de vissers zijn er niet meer zo talrijk als vroeger. Jerome betreurt dat: "Als je jongeren voor het vissen warm wil maken, dan doe je dat het best aan een visvijver. Daar hebben ze ten

minste binnen het halfuur prijs." Patrick vult aan: "De visstand op de Damse Vaart is goed, maar niet meer aantrekkelijk genoeg." De heren hebben alle begrip voor de beoogde visstand vanuit ecologisch standpunt. Maar voor de Damse Vaart, toch van oudsher een typisch viswater, voeren ze een vurig pleidooi voor iets ruimere uitzettingen van vis dan nu het geval is.

### Het ambacht van het peuren

Ghislain vertelt hoe hij vroeger na het peuren op paling pas om drie uur 's nachts thuiskwam: "Overal waar ik nog langs de vaart een lichtje zag, stopte ik even om een babbeltje te doen." Bij peuren komt er geen vishaak te pas. De paling wordt gelokt met tientallen wormen, aaneengeregen met garen tot een ring. Bewegend over de bodem verspreidt de peur zijn aanlokkelijke geur om zo de paling in de maling te nemen. Een unieke, oude vistechniek, die dreigt verloren te gaan. Jerome: "Met onze vereniging 'In 't Paraplutje' proberen we het peuren te laten erkennen als immaterieel erfgoed. Dit doen we trouwens in samenwerking met de Provinciale Visserijcommissie." ■

## De Napoleonvaart

Vorig jaar mocht de Damse Vaart 200 kaarsjes uitblazen. Een brokje geschiedenis is hier dus wel op zijn plaats. Hiervoor moeten we terug naar Napoleon. Die zocht een manier om Brugge met de Westerschelde te verbinden. Kwestie om zo zijn soldaten snel te kunnen bevoorraden. Dat doet hij liever niet via de Noordzee, waar de Engelsen heer en meester waren. In 1812 starten Spaanse krijgsgevangenen met de graafwerken. Twee jaar later is de vaart tussen Brugge en Damme en ook een stukje voorbij Damme afgewerkt. Maar dan moet Napoleon voor de eerste maal in het zand bijten en liggen de werken op apegapen. In 1818 geeft Willem I de opdracht om het kanaal Brugge-Sluis af te werken, dwars door Damme. Vanaf 1881 vaart een houten 'barge' over en weer tussen Brugge en Sluis.



# Roofvissen door de ogen van de Vlaamse roofvisssers anno 2015

In het voorjaar van 2015 organiseerde de Vlaamse Roofvisfederatie op het domein van Bloso Hazewinkel de eerste Vlaamse Roofvisdag. Zoals de naam laat vermoeden, is het een dag waar het roofvissen in al zijn facetten centraal staat. Niet eenvoudig, want net als de roofvissen zelf is ook de roofvisser niet zomaar onder één noemer te klasseren.



## De Vlaamse Roofvisfederatie

De VRF ijvert voor:

- een gezond biotoop, waar de roofvisstand zich op een natuurlijke wijze kan ontwikkelen,
- verplichte 'catch&release' van alle gevangen snoeken,
- een meeneembepanking voor snoekbaars en een verhoging van de minimummaat,
- een uitbreiding van het aantal trailerhellingen voor bootvissers op openbare wateren,
- voorlichting en praktijk voor jonge roofvishengelaars,
- een grotere inbreng van de roofvishengelaars in het visserijbeleid.

## In de lift

Langs het water, in hengelsportzaken, in de media, ... je kan er echt niet om heen. Roofvissen is hot. En dat zowel bij jong als oud. Opmerkelijk, zeker als je weet dat Vlaanderen nog lang niet het roofvisparadijs is waar elke Vlaamse roofvisser van droomt.

Maar hoe komt dat? Eerst en vooral is er de waterkwaliteit. Tot voor kort was dit in veel openbare Vlaamse waterlopen onvoldoende. En laat de roofvis nu net één vereiste stellen: een goede waterkwaliteit! Anderzijds was er het fenomeen van de 'panvissers'. Vissen vangen en opeten dus ... Dit had tot gevolg dat elke vis maar één keer gevangen kon worden natuurlijk.

De afgelopen jaren is er een kentering te zien op beide vlakken. De roofvis beschikt met de verbeterde waterkwaliteit

weer over een habitat én er is een duidelijke mentaliteitswijziging merkbaar bij heel wat vissers. Het geldende meeneembepanking voor snoekbaars hebben zeker een positieve invloed op het Vlaamse roofvisbestand. Wie weet mogen we stilaan beginnen dromen van een roofvisrijker en -vriendelijk Vlaanderen?

## Niet in één hokje

Maar we zijn er nog lang niet. En vooral roofvissers beseffen dit maar al te goed. Om de belangen van de roofvis en de roofvisser te verdedigen hebben de Vlaamse roofvissers zich verenigd in een Vlaamse Roofvisfederatie, de VRF. Er wordt geprobeerd om banden te smeden en mensen letterlijk dichterbij elkaar te brengen. Voorbeeld hiervan is de Vlaamse Roof-

visdag. Het was voor vele vissers een manier om in contact te komen met soortgenoten, of het nu gaat om streetfishing, struinen in de polders, belly boaten, kayakvissen, een vistrip naar het buitenland, vissen op groot water uit de boot of langs de oevers van een snel stromende rivier... Roofvissen is zeer divers te beleven en zo ook de Vlaamse Roofvisdag.

De dag wil dan ook meer zijn dan een klassieke beurs met enkel standen. Zo kregen vissers de mogelijkheid om zich te informeren op lezingen of informatiestanden van roofvisverenigingen, de overheid, winkeliers, enz. Wie dat wenste, kon ook deelnemen aan enkele workshops.

Dat de Vlaamse Roofvisdag een vervolg krijgt, staat gezien de grote opkomst en tevredenheid nu al vast. Tot binnenkort?

Alle info: [www.vrf.be](http://www.vrf.be)

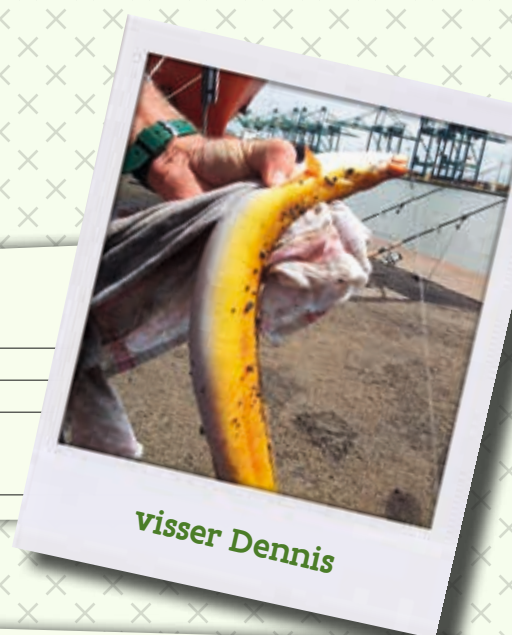
# Enkele Bijzondere vangsten

## Gele paling in de haven van Antwerpen

omgeving Delwaiedok, Antwerpen

Voorjaar 2014

Op deze plek wordt wel vaker op paling gevist. Maar een 'albino'-paling aan de haak slaan is wel heel uitzonderlijk.



visser Dennis

## Mega rietvoorn in het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten

Volgens de vakliteratuur wordt rietvoorn maximaal zo'n 45 cm lang. Daarom is de vangst van een kerngezond exemplaar van 42 cm echt wel bijzonder. Rietvoorn houdt van helder, plantenrijk water en dit verwacht je niet direct op een kanaal met scheepvaart. Een duidelijk bewijs dat het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten één van de betere viswaters is in de provincie Antwerpen, met een mooie variatie aan soorten.



visser Peter

## Finten met een zender

De voorbije maanden kregen acht finten een zendertje ingeplant. Ze werden terug te water gelaten in de Zeeschelde.

Vijf van hen heeft het INBO met succes kunnen volgen. En het is duidelijk dat finten geen 'stilzitters' zijn. De eerste signalen kwamen vanuit de Noordzee in de buurt van Knokke.



INBO

## Houting gespot in de Schelde

De uitgestorven gewaande houting is terug. Eind 2013 werd in de Schelde een exemplaar gevangen. Voorlopig heeft het ANB maar weet van die ene vangst, maar hoop doet leven ...

Vermoedelijk is deze houting de Zeeschelde opgezwoomen vanuit Nederland. Daar is deze soort inmiddels weer aanwezig na een herintroductie in het Duitse deel van de Rijn.



© VJda

# De Durme?

## Voor elk wat wils ...

In lang vervlogen tijden was de Durme een zijrivier van de Schelde. Bij de aanleg van het kanaal Gent-Terneuzen en het Schipdonkkanaal, onderging de rivier een ware metamorfose. In het deel dat we tegenwoordig Moervaart noemen werd de stroomrichting zelfs omgekeerd. In Lokeren-centrum en verder richting de Schelde spreekt men nog altijd over de Durme.

Veel hengelaars vatten graag post aan de oevers van de Moervaart en de Durme. En terecht: er zit hier voor elk wat wils! En dit wordt volop bevestigd door het onderzoek naar de visstand dat in 2012 werd uitgevoerd. Daaruit bleek dat er een behoorlijk visbestand aanwezig is, met een gemiddelde van bijna 190 kilogram vis per hectare. We ontmoeten er Erik Pinoy, visser in hart en nieren. Hij werkte jarenlang in het hoger onderwijs en geniet sinds een jaar van welverdiende rust. Rust die hij maar wat graag met andere zaken invult.

### Hoe ben je in de visserij terecht gekomen?

"Eigenlijk is mijn oom daarvoor verantwoordelijk. We gingen samen vissen op allerlei putten in de buurt van Geluwe. Later deden we dit op de Ieperlee in Boezinge bij Ieper. Daar ben ik echt vis-



ser geworden. Maar zoals met velen die een druk leven hebben, zorgden mijn studies, mijn gezin, ... ervoor dat ik niet doorzette. Tot ik op een dag, tijdens één van mijn fietstochten een groepje vissers zag die een wedstrijd hielden. Niet dat dit mij toen zo intrigeerde, maar toch genoeg om zelf mee te doen."

### Wie heeft je de knepen van het vak geleerd?

"Bij mijn verhuis naar Hamme was het eerste wat ik deed: rondkijken waar ik kon gaan vissen! Er waren toen twee competitieclubs in het dorp. Georges Deblock van Hartenaas Hamme/Waasmunster heeft toen zowat de rol van



mijn oom overgenomen. Toen ik ook nog mijn visvriend Rudy Roelandt leerde kennen, kon de competitie beginnen. De club Katteput te Deinze werd mijn competitieclub ter vervanging van Hartenaas dat als vereniging niet meer bestond. De resultaten waren er, maar ik wilde meer. De vrije vissers van Oost-Vlaanderen werden de volgende halte. Daar leerde ik vooral hoeveel ik nog te leren heb.”

### Welk type visser ben je?

“Ik ben een geduldig persoon en ik kan volharden. Ondanks deze kenmerken, kom ik alleen tot mijn recht in wedstrijdverband. Recreatief vissen doe ik zelden of nooit.

Volgend jaar begin ik aan het feederen. Maar ook hier ligt de hoofdreden in het feit dat er wedstrijden zijn waarbij je alle technieken mag gebruiken. Hoe moeilijker te vangen, hoe zwaarder het weer, hoe meer het regent ... hoe beter ik mij voel.”

### Wat is je favoriete viswater?

“Als competitievissers, vis ik overal, maar in Oost-Vlaanderen heb ik een zwak voor de Watersportbaan in Gent. En de Durme vanzelfsprekend, een prachtige streek.”

### Waarom zou je deze plek aanraden aan andere vissers?

“Wel, elke visser moet zich in de eerste plaats de vraag stellen waar hij naar op zoek is. Wat openbaar water zo rijk maakt, is dat je er alles kan vinden. Rust tussen het groen, de drive van wedstrijden, het vissen in bewoonde gebieden of net het vissen in open landschap. Je vindt er zeg maar alle kenmerken van Vlaanderen terug.”

### Vind je dat de overheid voldoende inspanningen levert voor de openbare visserij?

“De laatste tien jaar is er een duidelijk gunstig verloop merkbaar. Teveel om zo

maar op te noemen zelfs. Het beleid is transparanter geworden, er is inspraak, communicatie en respect voor andere standpunten. Want daar schuilt het grote gevaar volgens mij: fanatieke, principiële personen of groepen die hun ideeën verkopen als een nieuwe vorm van religie.”

### Baggeren zoals het moet ...

Enkele vissers weten ‘hun’ vis hier wel goed te vinden. En deze kennis kwam van pas bij de baggerwerken die Waterwegen en Zeekanaal NV in 2014 liet uitvoeren tussen het centrum van Lokeren en de Ouderdombrug te Moerbeke. Deze baggerwerken waren dringend nodig omdat plantenresten, bladval en bezinkend sediment de bodem sterk hadden doen aanslibben.

Door goede afspraken over beluchting, het voorzien van een winterschuilplaats voor vissen op aangeven van de hengelaars, werd ernstige vissterfte vermeden. Na de baggerwerken zette de Provinciale Visserijcommissie van Oost-Vlaanderen een beperkte hoeveelheid vis (rietvoorn, blankvoorn, zeelt, winde en snoek) uit zodat het visbestand zich vlot herstelde.



# De Zenne in herstel

De inwerkingtreding van verschillende waterzuiveringsstations in 2007 luidde voor de fel geplaagde Zenne, stroomafwaarts Brussel, een nieuw tijdperk in. Enkele pioniersoorten, die het minder nauw nemen met de waterkwaliteit, waren er toen als de kippen bij. Ondertussen kan de Zenne prat gaan op een bont gezelschap van maar liefst 28 vissoorten, weliswaar in afwisselende bezetting. Een straf verhaal. Toch is de visstand op de Zenne nog ondermaats en weinig stabiel.

## Het bonte gezelschap

In 2007 waagden zes vissoorten hun eerste stapjes in de Zenne. In het zoetwatergedeelte, van Halle tot Drogenbos, waren toen van de partij: de drie- en tiendoornige stekelbaars, blankvoorn, riviergrondel en de blauwbandgrondel, een exoot. In Leest, nabij Mechelen, waar eb en vloed zich laten voelen, wisten de onderzoekers van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) één paling te strikken. Een jaar later was dit aantal al tot zestig opgelopen en deed de baars er schoorvoetend haar intrede. Over de jaren 2010 tot 2014 heen nam het INBO er 21 verschillende soorten waar, met paling, bot, spiering en blankvoorn op kop. In het zoetwatergedeelte domineert de driedoornige stekelbaars, op de voet gevolgd door de riviergrondel.

## Blikvangers

Sinds 2011 vindt de spiering vanuit de Rupel steevast zijn weg naar de Zenne. In 2013 deed voor de eerste keer de rivierprik vanuit de Zeeschelde zijn intrede in de getijdenzone van de Zenne. De onderzoekers van het INBO haalden zowel in het voorjaar, de zomer als in

het najaar spiering en bot uit hun netten: een voorzichtige vingeraanwijzing dat deze soorten de Zenne als opgroei-gebied appreciëren. In het zoetwatergedeelte is het grote aantal jonge riviergrondels het levende bewijs dat zij zich daar weten voort te planten. In dat deel zijn de rivierdonderpad en het berrmpje opmerkelijke gasten. Net als de spiering en bot in de getijdenzone, zijn ook zij gevoelig voor verontreiniging en nemen ze slechts genoeg met een hoge zuurstofconcentratie in het water.

## Zit de Zenne op rozen?

Nog niet. Zo ontbreken in het gamma nog de grote exemplaren van roofvissen als baars, snoekbaars en snoek. Verder vinden zeelt en snoek er nauwelijks geschikte plekken om te paaien. Gerlinde Van Thuyne van het INBO vat samen: "De ecologische kwaliteit van de Zenne is aan de beterhand, maar nog ontoereikend. De waterkwaliteit moet nog beter en zich op dat niveau stabiliseren. Daarnaast heeft de Zenne dringend nood aan meer kwaliteitsvolle habitats als paaiplaatsen en rustzones. Dan pas is er uitzicht op een rijke en stabiele visstand."



# De jeugd hengelt weer!

Begin juni 2015. Het visseizoen was nog maar pas uit de startblokken geschoten, of een vijftiental tieners waagden aan de Krommevijver in het Park van Gaasbeek hun kans: voor de allereerste keer in hun leven een vis aan de haak te slaan. Cool!

## Hengelinitiatie voor de jeugd

Voor de zesde maal op rij trakteert de Provinciale Visserijcommissie van Vlaams-Brabant jongeren op een dagje 'leren hengelen' aan een openbaar water. Ze krijgen er de kans om de kneepjes van het vak te leren: welke dobber gebruik je, hoe maak je een vislijn....? Hierbij kunnen ze rekenen op het deskundige advies van enkele leden van de Provinciale Visserijcommissie. En de blijdschap is groot, als ze hun eerste vis op het droge halen.

## De totaalbeleving

Deze initiatiedagen stellen de totaalbeleving van het vissen centraal. De Krommevijver in het Park van Gaasbeek

leent zich hier uitstekend voor: een groene en historische omgeving om de rustgevende charme van het vissen te ervaren. Je vist er met uitzicht op een fraai kasteel en een wijngaard met Chardonnay-druiven op de helling. Deze vijver, ooit aangelegd door de kasteelheer om er vis in te kweken, wordt gevoed door helder bronwater.

Ondertussen vertelt visserijbioloog Chris Van Liefvering van het Agentschap voor Natuur en Bos de jongeren honderduit hoe in een ecosysteem als de Krommevijver alles onlosmakelijk met elkaar verbonden is: hoe de bodem, de aanwezigheid van veel of weinig watervegetatie... een impact hebben op de grootte en de diversiteit van de visstand.

## Groeiende interesse

Eddy Schelkens, voorzitter van de Jeugdcel van Sportvisserij Vlaanderen, spreekt lovende woorden: "Een mooi initiatief, dat bij de andere Provinciale Visserijcommissies navolging verdient. In de toekomst kunnen we ook met hen samenwerken om hengelinitiatiedagen te organiseren. Onze gediplomeerde trainers staan hier voor paraat."

En voor de trainers wacht alvast geen werkloze toekomst. Terwijl de gemiddelde leeftijd van de hengelaar jarenlang de hoogte in ging, stellen we de laatste jaren een verjonging vast. Heeft de invoering van het gratis jeugdvisverlof deze trend een duwtje in de rug gegeven? ■



## De jeugd en het visverlof, hoe zit dat nu weer ?

- Kinderen jonger dan 14 jaar, vergezeld van hun vader, moeder of voogd die een visverlof bezitten, mogen zonder visverlof vissen met één hengel.
- Kinderen jonger dan 14 jaar mogen zonder begeleiding vissen met één hengel indien ze in het bezit zijn van een jeugdvisverlof. Zij moeten echter elke gevangen vis onmiddellijk en voorzichtig vrijlaten in het water van herkomst. Dit jeugdvisverlof is gratis, maar wel verplicht.
- Kinderen jonger dan 14 jaar die zonder begeleiding met twee hengels willen vissen of hun vangst wensen mee te nemen, moeten het visverlof van € 11,16 of € 45,86 kopen.



# De vissende natuurinspecteurs

Ooit stonden Sven Vrielynck en Geert Claeys allebei voor de klas. Maar na een tijdje legden ze er het krijtje bij neer. De lokroep naar werken voor en in de natuur was te groot. Nu waken beide heren, namens het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), met argusogen over de natuur in West-Vlaanderen: Sven als celhoofd Natuurinspectie en Geert als natuurinspecteur. In hun takenpakket zit ook de controle op de visserij op openbaar water. Een kolfje naar de hand van zowel Sven als Geert, want beiden zijn ze fervent visser. Maar hoe hebben ze hun job in de loop der jaren zien veranderen?



### **Van stroperij ...**

Tot april 2002 was het vissen met palingfuiken en kruisnetten nog toegelaten in West- en Oost-Vlaanderen. Maar sommige vissers zetten deze praktijk daarna onverdroten verder. Sven duikt in dit verleden: "We hebben in de jaren na dit verbod honderden illegale netten en fuien, die elke passerende vis genadeloos strikten, uit het water moeten halen. De natuurinspectie heeft daar toen zwaar op ingezet. Nu komen deze praktijken nog slechts sporadisch voor. Het milieuhandvingsdecreet van 2009 was hierbij een krachtig instrument. De procureurs konden zo ook een pv doorsturen om administratieve boetes op te volgen. En die zijn écht niet mals. Verder leidden hervormingen bij de parketten tot procureurs die zich in de natuur- en milieuwetgeving specialiseerden. Overtredingen worden minder snel geseponeerd en sneller opgevolgd en bestraft." Dit lik op stuk beleid werpt zeker vruchten af.

### **... naar sociale controle**

De nalevingsgraad van de wetgeving onder de vissers is met 92,6% een uitschieter van formaat. "Vergelijk dit cijfer maar eens", zo betoogt Geert, "met de naleving van het verkeersreglement." Sven zoekt naar de oorzaak van dit cijfer: "Vissers zitten uren aan de waterkant. Dat is ook een perfecte situatie om elkaar in het oog te houden. De sociale controle is dus groot. Dat merken we ondermeer aan de klachten over Oost-Europese vissers. In regel hebben ze een visverlof en zondigen ze tegen

die verplichting niet meer dan de 'brave Vlamingen'. Controleren we de wat complexere regeltjes, dan duiken er wel regelmatig problemen op. Cultuurverschillen en de taalbarrière zijn daar zeker niet vreemd aan.

Doorgaans zijn vissers echter blij als we passeren. Zo kunnen we degenen die het minder nauw nemen met de wetgeving hierop aanspreken."

### **Wat met de aalscholver?**

Op hun ronde aan de waterkant blijft de aalscholver een druk besproken onderwerp. Toch vermoedt Sven dat de populatie van aalscholvers zich stabiliseert: "Volgens mij heeft de aalscholver het moeilijker dan vroeger om zijn kostje bij elkaar te sprokkelen. Dat heeft alles te maken met de steeds betere waterkwaliteit. Hierdoor zijn er minder voedingsstoffen in het water, waardoor de visstand in biomassa afneemt. Wel is hierdoor het aantal vissoorten opmerkelijk gestegen. Dat is niet alleen goed nieuws voor de natuur, maar ook voor de vissers. Hierdoor wint hun sport aan variëteit." Het ziet er dus naar uit dat de betere waterkwaliteit de populatie van aalscholvers weet te reguleren.

### **Een nieuwe bedreiging ...**

Een ander paar mouwen is de verbreiding van allerlei exoten in de Vlaamse waterlopen. Geert haalt een concrete situatie aan: "Als je in het kanaal van Roeselare naar de Leie wormen of maden uitgooit, dan maken die beestjes, zelfs in het ondiepste water, geen schijn van kans om ook maar tot de bodem

te raken. De zwartbekgrondels hebben ze ondertussen al lang opgepeuzeld." Uiteraard speelt de globalisering hierbij een rol, waardoor allerlei larven van heinde en verre via het lozen van ballastwater in onze contreien hun kans kunnen wagen. Maar we sluiten ook niet uit dat bepaalde exoten ooit als vrijgelaten aasvis hun opmars hebben kunnen inzetten. De natuurinspectie is bevoegd op de naleving van het verbod op de verkoop van invasieve soorten. Sven heeft er echter geen goed oog in: "Het succes van exoten is moeilijk te voorspellen. Eens dat je weet dat ze invasief zijn, is het eigenlijk al hopeloos te laat."

### **... én een nieuw actieterrain**

Dankzij het soortenbesluit zijn Sven en Geert nu ook regelmatig aan de kust te vinden. De laatste jaren spoelen daar meer en meer karkassen aan van bruinvis, de kleinste walvis uit de Noordzee. Ze dragen de duidelijke sporen van hun doodsstrijd, eens ze in een warrelnet verstrikt raken. Het is echter niet steeds duidelijk of deze dieren slachtoffer werden van de recreatieve visserij dan wel van de beroepsvisserij die ook (legaal) gebruik maakt van dit type net. Sven: "De bruinvis is een Europese beschermde soort. Tot aan de gemiddelde laagwaterlijn controleren we op het gebruik van de ondertussen verboden warrelnetten. We verbaliseren deze sportvissers en wijzen hen op alternatieven als vissen met hengels, platte netten of kartenetten (net wordt opengehouden met behulp van staven). Met deze methodes loopt de beschermde bruinvis namelijk geen gevaar." ■

# Ooohs en aaahs aan de oevers van de Dender

Hoe maak je het jonge volkje enthousiast voor vissen en hengelen? In Oost-Vlaanderen weet men al een tijdje dat dit niet zo'n moeilijke opdracht is. Toon de kids gewoon hoe het in zijn werk gaat. Ook in 2015 werd de daad bij het woord gevoegd. Plaats van afspraak was ditmaal de Begijnhofkaai te Geraardsbergen. De Dender gaf er enkele van zijn geheimen prijs.

In Oost-Vlaanderen hebben de Provinciale Visserijcommissie en het Agentschap voor Natuur en Bos de traditie om bij de start van het hengelseizoen aan een belangrijk viswater gezamenlijk een actie voor de jeugd op te zetten. Dit jaar was de Dender aan de beurt. Op 4 juni werd in het centrum van Geraardsbergen een demonstratie-afvissing georganiseerd. Ook de hengelvvereniging VVHPOV en enkele lokale visclubs hielpen hierbij een handje.

De dag voor de demo werden twee grote schietfuiken in de Dender geplaatst. Dit gebeurde in overleg met waterbeheerder Waterwegen en Zeekanaal NV. Op de ochtend van de demo, kort voor de leerlingen op post waren, werden de fuiken opgehaald en de gevangen vissen gesorteerd volgens soort en grootte. Slechts een beperkte selectie werd bijgehouden in kuipen en in grote leefnetten. Het heeft immers geen zin om een grote hoeveelheid vis een hele dag bij te houden als je met enkele vissen hetzelfde resultaat bereikt.

Een vijftal klasjes van de omliggende scholen, zowel vijfde als zesde leerjaar, kwamen op de demo af. Goed voor zo'n 150 leerlingen en véél aandacht, vragen en vooral... heel wat hilariteit. Want als

visserijbioloog Alain Dillen de kinderen uitdaagde om een paling vast te pakken was het resultaat steeds hetzelfde: veel enthousiaste pogingen en het daarbij horende gegil om een paling uit het water te vissen met de blote hand.

De sfeer zat er direct in en kinderen volgden aandachtig de verdere uitleg van Alain. Ze leerden waarom baarzen

stekels hebben, waarom vissen een lichtgekleurde buik en een donkere rug hebben, hoe indrukwekkend de levenscyclus van de paling wel is, hoe vissen onder water ademen en waarom waterkwaliteit zo belangrijk is. Maar ook het hengelen kwam aan bod. Ervaren vissers van de lokale visclubs leerden de kinderen de kneepjes van het vak.

In de leefnetten werden enkele grotere vissen bewaard, zodat elke 'les' in schoonheid kon worden afgerond. De 'ooohs' en 'aaahs' waren niet te tellen toen een



snoekbaars van 65 cm uit de netten werd gevestigd en kinderen de vangtanden in het vizier kregen. Samen met de laatste bezoeker werd op het einde van de namiddag elke gevangen vis keurig teruggezet.

Ook de pers kon de actie wel smaken. Zelfs Radio 2 Oost-Vlaanderen en TV Oost waren op post.

# De zwartbekgrondel:

een verstekeling groeit uit tot een ware plaag

Je kent hem wellicht wel. De zwartbekgrondel, die kleine, bruingevlekte vis, met zijn tot een zuignap vergroeide buikvinnen. Eveneens kenmerkend is een zwarte vlek achterin de voorste rugvin. Tot je groot ongenoegen heb je deze exoot beet, soms wel tot honderd keer op amper enkele uren tijd. Hoe heeft de zwartbekgrondel het zo ver kunnen schoppen, dat hij zowel voor de sportvisserij als voor het natuurbeheer, uitgegroeid is tot een onuitstaanbare pestkop?

## De reconstructie van de invasie

De bakermat van de zwartbekgrondel situeert zich in de Zwarte en de Kaspische Zee. In april 2010 wordt hij voor het eerst waargenomen in de Schelde, nabij de Liefkenshoektunnel. Als een verstekeling is hij met het ballastwater van een schip vanuit het vroegere Oostblok meegereisd. In de haven van Antwerpen werd dit ballastwater geloosd om de stabiliteit van het schip bij te regelen. Zo verzeilde de zwartbekgrondel in de Schelde. Twee maanden later vingen hengelaars twaalf exemplaren in het Albertkanaal, op drie verschillende plaatsen in de buurt van Hasselt, 100 km verderop. Vermoedelijk zijn zij daar met het ballastwater van binnenschepen uit Antwerpen terechtgekomen. Zo heeft de zwartbekgrondel zich vijf jaar later - dankzij het ballast-

water en actieve migratie - razendsnel én over grote delen van Vlaanderen verspreid: zowel in de grote rivieren, als de Schelde en de

Maas, als in het Netekanaal, de kanalen Bocholt-Herentals, Gent-Terneuzen, Brussel-Schelde, Roeselare-Leie, ...



## Een geduchte concurrent

De zwartbekgrondel schurkt zich tegen de onderwaterbodem aan. Daardoor is hij moeilijk in een vroeg stadium tijdens zijn opmars waar te nemen, een extra troef voor hem. Bovendien is hij snel en agressief: hij is altijd en overal het haantje-de-voorst als een lekker hapje zich aandient. En hij is allesbehalve kieskeurig. Hij lust zowel maden, garnalen, mosselen

als maïs. Tot nu toe is de zwartbekgrondel vanuit de grote rivieren en kanalen nog niet doorgedrongen tot de kleinere zijrivieren. Toch is Hugo Verreycken van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) er niet gerust op: "Deze ongewenste gast voelt zich zo goed als overal prima thuis. Ik vrees dat in de nabije toekomst ook de kleinere waterlopen niet aan de zwartbekgrondel zullen kunnen ontsnappen." Voor de inheemse vissen is de zwartbekgrondel dus een geduchte concurrent, zowel naar habitats als naar voedselaanbod. Daarnaast leeft de vrees dat de zwartbekgrondel nieuwe parasieten in de Vlaamse waterlopen verspreidt. Hugo Verreycken: "We kunnen nog geen uitspraken doen over de eventuele achteruitgang van bepaalde inheemse vis-





De grindplassen van weleer, de Heerenlaak en de Meynekomplas, liggen knus geborgen in een brede bocht van de Grensmaas. Tussen hen in meandert de benedenloop van de Bosbeek. Grote broer, de Heerenlaak met een wateroppervlak van tachtig hectare, staat gracieus in een open verbinding met de Maas. Maar het is zijn klein broertje, de Meynekomplas, dat met een primeur gaat lopen. Dat bracht het visstandonderzoek van oktober 2014 aan het licht ...

# De Heerenlaak en Meynekomplas

## onder de loep

### In het diepe water van de Heerenlaak

Een diepe plas als de Heerenlaak is door de band een minder productief water. Met een visbestand van 90 kg/ha scoort de Heerenlaak toch hoger dan verwacht. Door de open verbinding met de Maas vinden ook soorten met een voorkeur voor snelstromend water, zoals de sneep, de riviergrondel en het biermpje, hun weg naar de Heerenlaak. De onderwatervegetatie met fonteinkruid, waterpest en hoornblad is een trekpleister voor zeelt en bittervoorn. Zowel naar aantal als naar biomassa zwaaien blankvoorn en brasem de plak in dit heldere viswater. Roofvissen als baars, snoek en snoekbaars zijn er onderbemand. Globaal tekent deze voedselarme grindplas met zestien soorten voor een visgemeenschap van het type snoek-blankvoorn.

### Een grote diversiteit in de kleine Meynekomplas

De visstand van 202 kg/ha is voor een kleine plas als de Meynekomplas eerder teleurstellend. Naast het schrale voedselaanbod is dit te wijten aan het ontbreken van drijvende en onderwaterplanten. Bovendien leidt de kale waterbodem, volledig bedekt met maaskiezels, tot een structureel gebrek aan geschikte paai-, foerageer- en opgroeigebieden. Toch gooit de Meynekomplas, gezien zijn klein wateroppervlak van amper vijf hectare,



hoge ogen met vijftien vissoorten. Karper, brasem en spiegelkarper vormen er qua biomassa de hoofdmoot. Roofvissen als baars, snoek, snoekbaars en roofblei houden de aanwas van plantenetende vissen in deze visgemeenschap van het type blankvoorn-brasem netjes in evenwicht. De grote aantallen paling van 15 tot 20 centimeter lang, toont dat deze soort probleemloos vanuit de Grensmaas of de Bosbeek zijn weg naar de Meynekomplas vindt. Uitzettingen van glasaaltjes zijn hier dus niet langer nodig.

### Uitdagingen voor de toekomst

De Heerenlaak - én de sportvisser - profiteert duidelijk van de open verbinding met de Grensmaas. Meer waterplanten in deze plas zouden verschillende soorten op prijs stellen als een plek om te paaien, te schuilen of om op te groeien. De Meynekomplas is een mooie uitvalsbasis voor vissen uit de Maas, op zoek naar rustiger

water. Een verbetering van de mogelijkheden om te migreren tussen de Meynekomplas, de Bosbeek en de Maas kan leiden tot een nog meer gevarieerde visstand in deze waterplas.

### De verrassende verschijning van de kwabaal

Tot ieders grote verbazing dook de kwabaal op in de Meynekomplas, en niet in de Heerenlaak, waar deze soort in het najaar 2014 werd uitgezet. Mogelijk vindt de kwabaal via de Bosbeek, de Heerenlaak en/of de Grensmaas zijn weg naar de Meynekomplas. Onderzoek met uitzettingen van gemerkte kwabalen kan opheldering brengen in het migratiepatroon van de kwabaal.

De kwabaal in de Meynekomplas is nog om een andere reden een verrassing van formaat. Tot dan liet hij zich in Vlaanderen enkel in stromend water opmerken. Wel vindt de kwabaal in de Meynekomplas een redelijk diep water, met een frisse temperatuur en een hard en stenig substraat. Theoretisch zijn deze omstandigheden een kolfje naar zijn hand om zich daar voort te planten. Onderzoek met fuikvisserij kan eenvoudig uitwijzen of de kwabaal zich hier inderdaad op een natuurlijke manier weet in stand te houden. Dat opent eventueel het perspectief om de kwabaal niet enkel in rivieren, zoals nu gebeurt, maar ook in waterplassen te herintroduceren. ■

## NUTTIGE ADRESSEN VISLIJN 2016

### Infoloket Openbare Visserij Provinciale Visserijcommissies

U heeft een vraag over de openbare visserij? Wenst u meer informatie over visserijregelgeving, viswateren, visrechten, vissoorten en visstandbeheer? Neem dan contact op met de Visserijcommissie in uw provincie.

#### West-Vlaanderen

Proosdij, Burg 2B, 8000 Brugge; Tel 050-40 57 07  
visserijcommissiewvl@gmail.com  
visserijcommissiewvl.wordpress.com

#### Oost-Vlaanderen

Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent; Tel.: 09-267 78 02  
pvc@oost-vlaanderen.be

#### Antwerpen

Italiëlei 4 bus 16, 2000 Antwerpen; Tel 03-204 03 35  
visserijcommissieantwerpen@gmail.com

#### Vlaams-Brabant

VAC, Diestsepoort 6 bus 75, 3000 Leuven,  
Tel.: 016-66 63 17, patricia.leenaerts@lne.vlaanderen.be

#### Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt; Tel.: 011-23 72 90  
pvc.limburg@kb.vlaanderen.be



© Thierry De Coninck @Artois

© ANB

## BEHEER VAN DE VISSTAND EN DE VISSERIJ / AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

Het Agentschap voor Natuur en Bos staat in voor het beheer van de visstand, het behoud van de visserij en de naleving van de visserijwetgeving.

### Meer informatie

Agentschap voor Natuur en Bos  
Graaf de Ferrarisgebouw  
Koning Albert-II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel  
Tel.: 02-553 82 22  
visserij.anb@vlaanderen.be

### Vragen over het visverlof?

Een duplicaat aanvragen bij verlies of diefstal  
visverlof@vlaanderen.be  
Tel.: 02-553 82 22

## GETUIGE VAN EEN MASSALE VISSSTERFTE?

Neem zo snel mogelijk contact met de lokale politie of de milieudienst van uw gemeente.

## NATUURINSPECTIE

Natuurinspectie staat in voor de naleving van de visserijwetgeving. Visstroperij of andere ernstige inbreuken op de visserijwetgeving kan u melden bij Natuurinspectie:

### Natuurinspectie Antwerpen

Tel: 03-224 62 62 - natuurinspectie.ant.anb@vlaanderen.be

### Natuurinspectie Limburg

Tel: 011-74 24 50 - natuurinspectie.lim.anb@vlaanderen.be

### Natuurinspectie Oost-Vlaanderen

Tel: 09-276 20 00 - natuurinspectie.ovl.anb@vlaanderen.be

### Natuurinspectie Vlaams-Brabant

Tel: 02-454 86 34 - natuurinspectie.vbr.anb@vlaanderen.be

### Natuurinspectie West-Vlaanderen

Tel: 050-24 77 95 - natuurinspectie.wvl.anb@vlaanderen.be

Depotnummer: D/2015/3241/305

Uitgave: januari 2016

Meer info over het Agentschap voor Natuur en Bos:  
[www.natuurenbos.be](http://www.natuurenbos.be)

UW  
**VISVERLOF**  
ONLINE AANVRAGEN:  
[WWW.VISVERLOF.BE](http://WWW.VISVERLOF.BE)

Meer info over visserij: [www.natuurenbos.be/visserij](http://www.natuurenbos.be/visserij)